

ПРИКЛАДНІ АСПЕКТИ КОМУНІКАЦІЇ ПІД ЧАС РОЗВ'ЯЗАННЯ ПЕДАГОГІЧНИХ КОНФЛІКТІВ

У наш час істотно ускладнилися всі суспільні зв'язки людини, що позначається на соціально-економічних, інформаційних змінах, які вимагають кардинальних оновлень, зокрема в освітньому середовищі. Якщо у традиційному навчанні увага акцентувалася на запам'ятовуванні та відтворенні наукової інформації, то в сучасних умовах виникла потреба розвитку творчого продуктивного мислення студента, формування його комунікативних умінь та практичної підготовки до активної життєдіяльності у мінливому соціальному середовищі. Саме з цією метою у навчальних планах закладів вищої освіти (далі – ЗВО) з'являються такі нормативні дисципліни, як «Педагогічна конфліктологія», «Соціальні конфлікти», «Конфліктологія в освітньому менеджменті», «Психологія управління конфліктами» тощо. У викладанні курсу «Педагогічна конфліктологія» особливий акцент ставиться на сучасних інноваційних механізмах вирішення конфліктів, таких як коучінг, медіація, модерація, фасилітація, менторінг та інші.

Термін «коучінг» має угорське походження і закріпився в Англії в XVI ст. У дослівному перекладі означає «каре́та» та асоціюється з тим, що «швидко веде до мети». У різні часи термін розглядався як тренерство, виховання, наставництво. Сьогодні він тлумачиться як технологія, яка дає швидкий результат та навчає студентів знаходити відповіді на складні, неординарні питання.

Медіація («посередництво») - це процес, в якому третя, неангажована, вільна від негативних емоцій людина допомагає вирішенню проблем у якості «третейського судді». Медіатор полегшує процес спілкування між сторонами, допомагає глибше зрозуміти їхні інтереси, шукає ефективні шляхи вирішення проблеми, стимулюючи в такий спосіб сторони дійти власної згоди [2]. В якості медіатора може бути викладач, куратор, завідувач кафедри, декан, представник відділу студентського самоврядування. Вибір медіатора неодмінно погоджується обома сторонами конфлікту.

Модерація, або дослівно «пом'якшення, стримування, поміркованість» - це технологія навчання, спеціальний вид групової роботи, який сприяє оптимізації ідей, думок, поглядів і бачень учасників, пошуку і прийняттю спільного рішення в умовах обмеженості інформації і браку часу [3]. Головною метою технології модерації є залучення всіх учасників у робочий процес розробки плану дій, пошук найбільш ефективних шляхів розв'язання та обговорення проблем. Модератор керує процесом, слідкує за логікою дискусій, організує та підтримує діловий настрій групи.

Термін «тренінг» перекладається з англійської як «навчання, натаскування, практикування». Перші практики застосування тренінгів у групах відбулися в центрах соціально-психологічної допомоги, які організовували та проводили відомі психологи Д. Карнегі, К. Левін, К. Роджерс, М. Форверг та інші. Соціально-психологічні тренінги широко використовувалися

професіоналами соціономічних груп, курівниками фірм, організацій, викладачами психологічних дисциплін. Разом з тим, необхідно відокремлювати психологічні та дидактичні тренінги, оскільки вони передбачають різні цілі та, в залежності від цього, і різну структуру заняття і форму оцінювання [1].

Таким чином, як і будь-який соціальний інститут ЗВО не позбавлені конфліктів, у тому числі в площині «учень-викладач-учень», які виникають через наявність певних суперечностей, а саме: суперечностей у ціннісних орієнтаціях, поглядах, взаємних очікуваннях, нетактовностях у спілкуванні, деструктивних вчинках, а також недостатньої конфліктологічної культури. Більшість цих проблем і покликана вирішувати дисципліна «Педагогічна конфліктологія», зміст якої забезпечує високий рівень знань та набуття студентами позитивного досвіду попередження та конструктивного розв'язання різних конфліктів.

Список використаних джерел:

1. Голубева М. О. Технологізація освіти як основа підвищення якості професійної підготовки майбутніх кваліфікованих робітників / М. О. Голубева. Педагог постіндустріального суспільства: професоналізм, компетентність, культура: Матеріали наук.-практ. семінару. – К. : НТУ, 2018. – С. 21-23.
2. Кошечко Н. В. Специфіка педагогічних конфліктів у вітчизняній вищій школі / Н. В. Кошечко // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Педагогіка 2017. – Вип. 2(6). – С. 39-45.
3. Фасилітація. Модерація. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://jak.magey.com/ua/articles/fasilitacija-moderacija-mediacija.html> – Назва з екрана.

БІКЛЯН О.М., магістрантка, НаУКМА (Київ)

КОНФЛІКТОГЕННА СКЛАДОВА У МЕХАНІЗМІ ВПЛИВУ ДОСВІДУ ЗНЕЦІНЮВАЛЬНОГО СТАВЛЕННЯ НА ТВОРЧУ САМОРЕАЛІЗАЦІЮ ОСОБИСТОСТІ

Ставлення близьких дорослих відіграє значну роль у формуванні життєвого стилю дитини та формуванні її Я-концепції. Безпосередньо досвід, пережитий в дитинстві, чинить вагомий вплив на все подальше життя особистості. Таким чином, ми можемо говорити про те, що вплив пережитого в дитинстві досвіду знецінювального ставлення може впливати на творчу самореалізацію особистості в дорослому віці. Крім того, такий досвід включає в себе конфліктогенну складову, яка може проявлятися у взаєминах дітей з їх батьками, а також — слугувати однією з причин внутрішнього конфлікту особистості. Актуальність даного дослідження полягає в недостатній вивченості даного феномену та встановленні взаємозв'язку впливу пережитого в дитинстві досвіду знецінювального ставлення та творчої самореалізації в дорослому віці.

Метою даного дослідження є виявлення та вивчення даного феномену, а також встановлення його поширеності. Первинне дослідження, спрямоване на